

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з атестації

від 29 квітня 2026 року № 3/6

ПРОГРАМА ІСПИТУ

ГОСПОДАРСЬКЕ, ЦИВІЛЬНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

2027 – 2028

ЗМІСТ

1. ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ	3
2. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	3
3. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ.....	4
4. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	4
5. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	6
6. ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ.....	11
7. ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ.....	11
8. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ГОСПОДАРСЬКЕ, ЦИВІЛЬНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ	12
9. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК.....	12
10. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ.....	12
11. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА.....	13
ДОДАТОК.....	14

1. ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ

Програма іспиту «Господарське, цивільне та корпоративне право» (далі – іспит) поділяється на дев'ять розділів та охоплює теми з регулювання цивільних правовідносин, підставами виникнення яких є договори та інші правочини, завдання майнової (матеріальної) шкоди особі; господарських відносин, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності; корпоративних правовідносин, що виникають при створенні, діяльності, управлінні або ліквідації підприємств; відносин з відновлення платоспроможності боржника - юридичної особи або визнання його банкрутом; трудових правовідносин.

Перелік нормативно-правових актів, що підлягають перевірці при оцінюванні, наведений у додатку.

2. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після успішного складання іспиту кандидати в аудитори матимуть змогу:

- А. Визначати основні елементи правової системи та принципи застосування джерел права
- Б. Пояснювати та застосовувати правові норми, що стосуються зобов'язального та договірного права
- В. Пояснювати та застосовувати норми законодавства, що регулюють трудові відносини
- Г. Пояснювати та застосовувати норми господарського права та корпоративного законодавства, що регулюють відносини, що виникають при створенні та діяльності підприємств
- Д. Розпізнавати основні види капіталу та фінансування компаній
- Е. Пояснювати як здійснюється управління підприємствами
- Ж. Пояснювати правові наслідки та умови відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом
- И. Демонструвати розуміння проблем корпоративного шахрайства та злочинної поведінки, що стосується бізнесу
- К. Демонструвати професійні та технологічні навички.

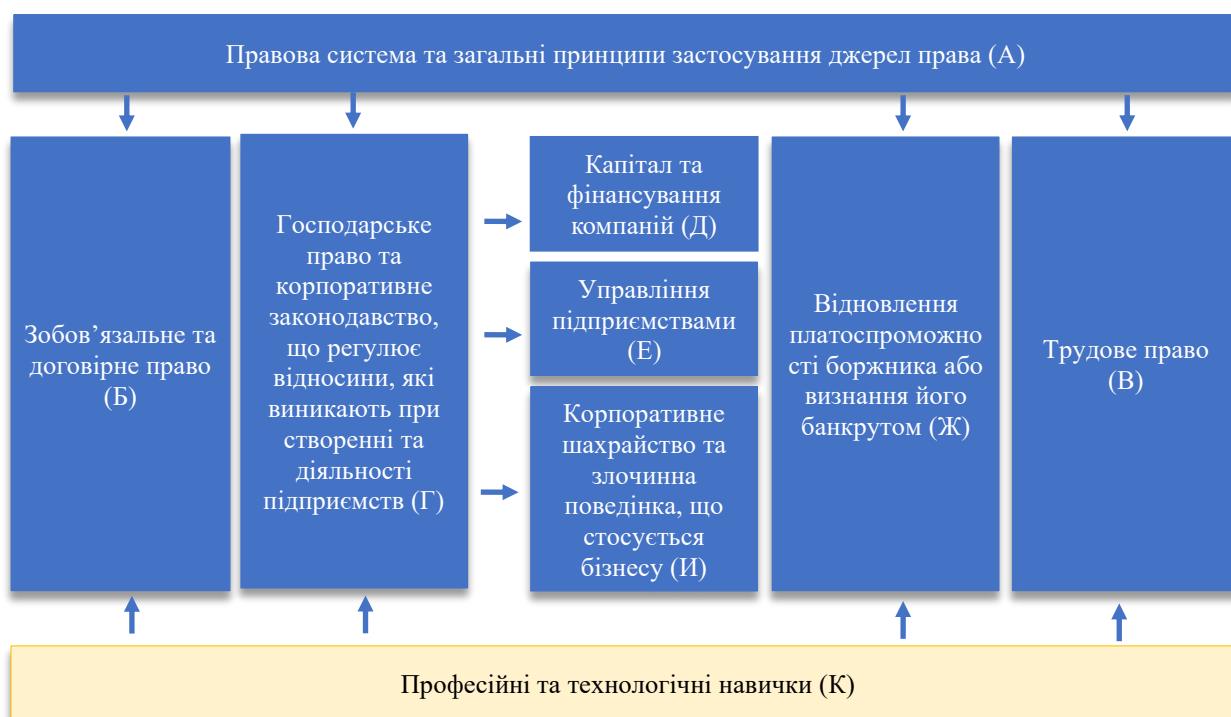

Схема 1. Взаємозв'язки між основними компетентностями програми

Ця схема може використовуватися як допоміжний засіб для структурованого планування навчання та підготовки до іспиту.

3. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ

Програма призначена для поступового розкриття знань, умінь і професійних навичок, які кандидат в аудитори демонструє під час здобуття кваліфікації аудитора.

Конкретні знання та навички, які повинен мати кандидат в аудитори, оцінюються на одному з трьох інтелектуальних рівнів:

Рівень 1	Знання та розуміння
Рівень 2	Застосування та аналіз
Рівень 3	Синтез та оцінка

Наведені інтелектуальні рівні пов'язані між собою, що дозволяє отримати об'єктивну оцінку прикладних знань і навичок, які демонструються під час складання теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту.

В кінці кожного питання деталізованої програми зазначається індекс 1, 2 або 3, що вказує на інтелектуальну глибину, на якій питання може бути оцінено під час іспиту. Питання з глибиною інтелектуального рівня 2 та 3 оцінюються під час складання кваліфікаційного іспиту. Це відображає підвищення складності компетентностей від теоретичних іспитів до кваліфікаційного іспиту. Водночас при складанні іспитів за окремими напрямками деякі знання та навички нижчого рівня можуть продовжувати оцінюватися на вищих рівнях (і навпаки).

4. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

A. Основні елементи правової системи

1. Право та правова система
2. Джерела права
3. Конституційна правосуб'єктність

Б. Зобов'язальне право

1. Зобов'язання та сторони у зобов'язанні
2. Укладення договору
3. Зміст та форма договору
4. Забезпечення виконання зобов'язань
5. Порухення договору та способи захисту договірних прав
6. Недоговірні зобов'язання

В. Трудове право

1. Трудовий договір
2. Спрощений режим регулювання трудових відносин
3. Припинення трудового договору

Г. Господарське право та корпоративне законодавство

1. Господарська діяльність та учасники господарських відносин

2. Підприємство
3. Підприємницькі товариства
4. Створення та реєстрація підприємств
5. Агентські відносини у сфері господарювання

Д. Капітал та фінансування підприємницьких товариств

1. Статутний капітал та вимоги до нього
2. Позиковий капітал
3. Дивіденди

Е. Управління підприємством

1. Керівник підприємства
2. Інші посадові особи та органи управління
3. Загальні збори
4. Особливості управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі
5. Кінцевий бенефіціарний власник

Ж. Законодавство про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом

1. Неплатоспроможність та банкрутство

И. Корпоративне шахрайство та злочинна поведінка

1. Шахрайство та злочинна поведінка

К. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу та оперування відповідною інформацією
2. Навички використання комп'ютерних технологій та методів, та відповідних інструментів, необхідних на робочому місці аудитора
3. Вміння ефективно представляти дані та інформацію, використовуючи відповідні інструменти.

5. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

А. Основні елементи правової системи

1. Право та правова система

- 1.1. Визначення права та галузей права. [1]
- 1.2. Пояснення структури та повноважень судів. [2]
- 1.3. Пояснення ролі господарських судів. [1]

2. Джерела права

- 2.1. Пояснення джерел права. [1]
- 2.2. Пояснення законодавства, юридичної сили нормативно-правових актів та їх дії у часі, просторі та по колу осіб. [2]
- 2.3. Пояснення мети та значення Конституції. [1]
- 2.4. Пояснення судового прецеденту в системі джерел права. [2]

3. Конституційна правосуб'єктність

- 3.1. Пояснення конституційних прав. [1]
- 3.2. Пояснення правоздатності та дієздатності фізичних та юридичних осіб. [1]

Б. Зобов'язальне право

1. Зобов'язання та сторони у зобов'язанні

- 1.1. Пояснення зобов'язання та підстави його виникнення. [1]
- 1.2. Опис сторін у зобов'язанні та підстав їх заміни. [2]
- 1.3. Пояснення умов виконання зобов'язань. [2]

2. Укладення договору

- 2.1. Пояснення природи договору. [1]
- 2.2. Пояснення значення пропозиції укласти договір (оферта). [2]
- 2.3. Пояснення припинення дії оферти. [2]
- 2.4. Пояснення значення та наслідків прийняття пропозиції укласти договір (акцепт). [2]
- 2.5. Обговорення порядку зміни та розірвання договору. [2]

3. Зміст та форма договору

- 3.1. Пояснення змісту договору та визначення істотних умов договору. [2]
- 3.2. Обговорення випадків укладення договору в письмовій формі, випадків нотаріального посвідчення та державної реєстрації договору. [1]

4. Забезпечення виконання зобов'язань

- 4.1. Пояснення видів забезпечення виконання зобов'язань: [2]
 - 4.1.1. неустойка
 - 4.1.2. порука
 - 4.1.3. гарантія
 - 4.1.4. застава
 - 4.1.5. притримання

4.1.6. завдаток

4.1.7. право довірчої власності.

5. Порухнення договору та способи захисту договірних прав

5.1. Пояснення значення та наслідків порушення договору. [2]

5.2. Обговорення способів захисту договірних прав. [2]

5.3. Пояснення умов відшкодування збитків. [2]

6. Недоговірні зобов'язання

6.1. Пояснення поняття деліктного зобов'язання. [2]

6.2. Пояснення умов виникнення деліктних зобов'язань. [2]

6.3. Обговорення наслідків шкоди у зв'язку з недоговірними зобов'язаннями. [2]

6.4. Пояснення службової недбалості та відповідальності посадових осіб за шкоду, заподіяну підприємству. [2]

В. Трудове право

1. Трудовий договір

1.1. Пояснення природи трудового договору. [1]

1.2. Обговорення прав та обов'язків сторін трудового договору. [2]

1.3. Обговорення відмінностей між трудовим договором та цивільно-правовим договором (договором підряду). [2]

2. Спрощений режим регулювання трудових відносин

2.1. Пояснення особливостей застосування спрощеного режиму регулювання трудових відносин. [2]

2.2. Обговорення значення трудового договору в умовах спрощеного режиму регулювання трудових відносин. [2]

3. Припинення трудового договору

3.1. Обговорення підстав припинення трудового договору. [1]

3.2. Обговорення умов розірвання трудового договору у зв'язку із скорочення чисельності або штату працівників. [1]

3.3. Пояснення прав та обов'язків роботодавців та працівників при припиненні трудового договору. [2]

3.4. Пояснення незаконного звільнення. [2]

3.5. Обговорення засобів правового захисту у разі незаконного звільнення. [2]

Г. Господарське право та корпоративне законодавство

1. Господарська діяльність та учасники господарських відносин

1.1. Поняття господарської діяльності. [1]

1.2. Обговорення видів суб'єктів господарювання, їх класифікації за розміром [2]

1.3. Пояснення відмінностей між господарськими організаціями та фізичними особами – підприємцями. [1]

2. Підприємство

2.1. Опис видів підприємств (приватне, іноземне, дочірнє). [1]

2.2. Обговорення особливостей діяльності та управління державних унітарних підприємств. [2]

- 2.3. Обговорення особливостей діяльності та управління комунальних підприємств. [2]
3. Підприємницькі товариства
 - 3.1. Пояснення поняття та видів підприємницьких товариств: [2]
 - 3.1.1. Акціонерного товариства
 - 3.1.1.1. Обговорення відмінностей між публічними та приватними акціонерними товариствами
 - 3.1.2. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
 - 3.2. Пояснення значення та наслідків обмеженої відповідальності. [1]
 - 3.3. Обговорення загального принципу розмежування відповідальності підприємства та його учасників. [1]
4. Створення та реєстрація підприємств
 - 4.1. Пояснення процедури створення та реєстрації: [2]
 - 4.1.1. Акціонерного товариства
 - 4.1.2. Товариства з обмеженою відповідальністю.
 - 4.2. Пояснення значення засновницького договору акціонерного товариства, укладеного до його реєстрації. [2]
 - 4.3. Пояснення змісту статуту та порядку внесення змін до нього. [2]
 - 4.4. Пояснення мети та ролі бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві. [1]
 - 4.5. Пояснення заборони використовувати найменування інших підприємств. [1]
5. Агентські відносини у сфері господарювання
 - 5.1. Пояснення сутності агентської діяльності та підстав виникнення агентських відносин. [2]
 - 5.2. Обговорення прав та обов'язків комерційного агента. [2]
 - 5.3. Пояснення відповідальності сторін за порушення агентського договору. [2]

Д. Капітал та фінансування підприємницьких товариств

1. Статутний капітал та вимоги до нього: [2]
 - 1.1. Пояснення статутного та власного капіталу акціонерних товариств
 - 1.2. Пояснення статутного капіталу та вкладів учасників товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю
 - 1.3. Пояснення сутності акцій та відмінностей між простими та привілейованими акціями
 - 1.4. Пояснення публічного розміщення акцій та емісії акцій
 - 1.5. Обговорення порядку та наслідків збільшення та зменшення статутного капіталу.
2. Позиковий капітал
 - 2.1. Пояснення повноважень товариства щодо запозичень. [2]
 - 2.2. Пояснення значення позикового капіталу та боргових зобов'язань. [2]
 - 2.3. Пояснення ефекту від випуску облігацій з дисконтом або з премією. [2]
 - 2.4. Розрізняти позиковий капітал від акціонерного капіталу, права акціонерів та власників облігацій. [2]
3. Дивіденди
 - 3.1. Пояснення підстав, порядку та форм розподілу дивідендів. [2]

3.2. Пояснення обмежень на виплату дивідендів. [2]

Е. Управління підприємством

1. Керівник підприємства

1.1. Пояснення ролі керівника підприємства та обговорення різних форм виконавчого органу. [2]

1.2. Обговорення способів призначення та припинення повноважень керівника. [2]

1.3. Розрізняти повноваження директора або дирекції та генерального директора. [2]

1.4. Пояснення обов'язків директорів, їх відповідальності перед підприємством та умов відшкодування збитків. [2]

2. Інші посадові особи та органи управління

2.1. Визначення посадових осіб. [1]

2.2. Пояснення порядку створення та компетенції наглядової ради акціонерного товариства або ради директорів акціонерного товариства та її комітетів, зокрема аудиторського комітету. [2]

2.3. Обговорення процедури призначення, обов'язків та повноважень суб'єктів аудиторської діяльності. [2]

3. Загальні збори

3.1. Пояснення річних загальних зборів акціонерного товариства та обговорення їх компетенції. [1]

3.2. Пояснення законодавчих вимог щодо порядку скликання та проведення загальних зборів. [2]

3.3. Пояснення ролі лічильної комісії. [1]

3.4. Обговорення порядку прийняття рішення загальними зборами. [1]

4. Особливості управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі

4.1. Опис структури управління державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі. [2]

4.2. Компетенція та організація діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі. [2]

5. Кінцевий бенефіціарний власник

5.1. Пояснення ролі кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи та порядку розкриття інформації про нього. [1]

Ж. Законодавство про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом

1. Неплатоспроможність та банкрутство

1.1. Пояснення значення та поняття неплатоспроможності та банкрутства. [1]

1.2. Обговорення критеріїв виявлення ознак неплатоспроможності. [2]

1.3. Пояснення ролі арбітражного керуючого на різних стадіях провадження справи про банкрутство. [2]

1.4. Пояснення процедури превентивної реструктуризації. [2]

1.5. Пояснення наслідків визнання боржника банкрутом та визначення черговості задоволення вимог кредиторів. [2]

И. Корпоративне шахрайство та злочинна поведінка

1. Шахрайство та злочинна поведінка

- 1.1. Пояснення характеру та контролю над інсайдерською інформацією. [2]
- 1.2. Визначення зловживання на ринку капіталу та організованих товарних ринках. [2]
- 1.3. Пояснення правового контролю над легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом. [2]
- 1.4. Пояснення корупції та її форм та конфлікту інтересів. [2]
- 1.5. Обговорення потенційних злочинних дій в управлінні підприємством та як наслідок неспроможність запобігти ухиленню від сплати податків та ролі відповідних органів управління. [2]

К. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу та оперування відповідною інформацією
2. Навички використання комп'ютерних технологій та методів, та відповідних інструментів, необхідних на робочому місці аудитора
3. Вміння ефективно представляти дані та інформацію, використовуючи відповідні інструменти.

6. ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ

Програма іспиту періодично переглядається, щоб вона повністю відповідала потребам заінтересованих сторін, таких як роботодавці, кандидати в аудитори, регуляторні і наглядові органи та освітні заклади.

Основні зміни в загальній і деталізованій програмі іспиту порівняно з попередньою програмою підсумовані в таблиці нижче:

Розділ	Пункт	Предметна область	Зміст змін
Б	1	Зобов'язання та сторони у зобов'язанні	Додана тема та питання як необхідна навичка
В	2	Спрощений режим регулювання трудових відносин	Додана тема та питання з метою актуалізації програми
Г	1	Господарська діяльність та учасники господарських відносин	Додана тема та питання як необхідна навичка
Г	2.1-2.3	Опис видів підприємств (приватне, іноземне, дочірнє). Обговорення особливостей діяльності та управління державних унітарних підприємств. Обговорення особливостей діяльності та управління комунальних підприємств.	Додане питання як необхідна навичка
Г	2.4	Пояснення змісту статуту та порядку внесення змін до нього	Виключене питання, що дублюється
Д	1	Статутний капітал та вимоги до нього	Деталізована тема
Е	4	Особливості управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі	Додана тема та питання як необхідна навичка
Ж	1.4	Пояснення процедури превентивної реструктуризації	Додано питання з метою актуалізації програми

7. ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ

Іспит поєднує тестові питання і вирішення ситуаційних завдань.

Іспит складається державною мовою у паперовій формі та триває три години. Перед початком іспиту кандидатам надається 15 хвилин для ознайомлення з інструкціями щодо проведення іспиту та екзаменаційним завданням.

Протягом часу, відведеного для складання іспиту, кандидати в аудитори можуть самостійно обирати зручну для себе послідовність виконання завдань.

Іспит містить дві частини А і Б, обов'язкові для виконання.

Частина А містить 15 тестових питань з вибором відповідей з максимальною оцінкою по 2 бали.

Частина Б складається з чотирьох завдань, які оцінюються максимально у 10 балів кожне і двох завдань по 15 максимальних балів кожне.

Два завдання по 15 балів у частині Б стосуються корпоративних правовідносин, що виникають при створенні, діяльності, управлінні або ліквідації підприємств. Усі інші тести і завдання можуть охоплювати будь-які розділи детальної програми.

Загальна оцінка іспиту становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, яка забезпечує успішне складання іспиту, становить 50 балів.

8. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ГОСПОДАРСЬКЕ, ЦИВІЛЬНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ

Іспит «Господарське, цивільне та корпоративне право» є одним з теоретичних іспитів. Теоретичні іспити в структурі атестації аудиторів кандидатами в аудитори складаються у довільному порядку (з урахуванням зарахування теоретичних знань). Кандидат в аудитори самостійно обирає послідовність складання іспитів і, за необхідності, враховує зв'язок між іспитами.

Між іспитом «Господарське, цивільне та корпоративне право» та іншими іспитами атестації зв'язку немає.

9. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК

Під час іспиту перевіряються знання та навички за усіма темами, що містяться в деталізованій програмі.

Програма іспиту передбачає глибокі знання нормативно-правових актів, які були оприлюднені не пізніше ніж за 12 місяців до дати іспиту. Знання нормативно-правових актів або їх окремих частин, оприлюднених у зазначені терміни, не підлягають оцінюванню, якщо дата набрання чинності цими актами або їх окремими частинами, відповідно, припадає на майбутнє, і будуть оцінюватися через 12 місяців після набрання ними чинності.

10. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ

Програма іспиту не передбачає і не рекомендує певну кількість навчальних годин для підготовки до його складання. Це зумовлено тим, що підхід до навчання для різних осіб та організацій може суттєво відрізнятися через широкий спектр особистих, професійних та освітніх обставин, в яких знаходяться кандидати в аудитори.

Кожен кандидат в аудитори має право самостійно обрати порядок та спосіб здобуття необхідних знань та практичних навичок.

11. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА

Аудитором може бути визнана фізична особа, яка має вищу освіту, підтвердила високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність шляхом успішного складення відповідних теоретичних іспитів за дев'ятьма напрямками та кваліфікаційного іспиту та пройшла практичну трирічну підготовку із провадження аудиторської діяльності (схема 2).

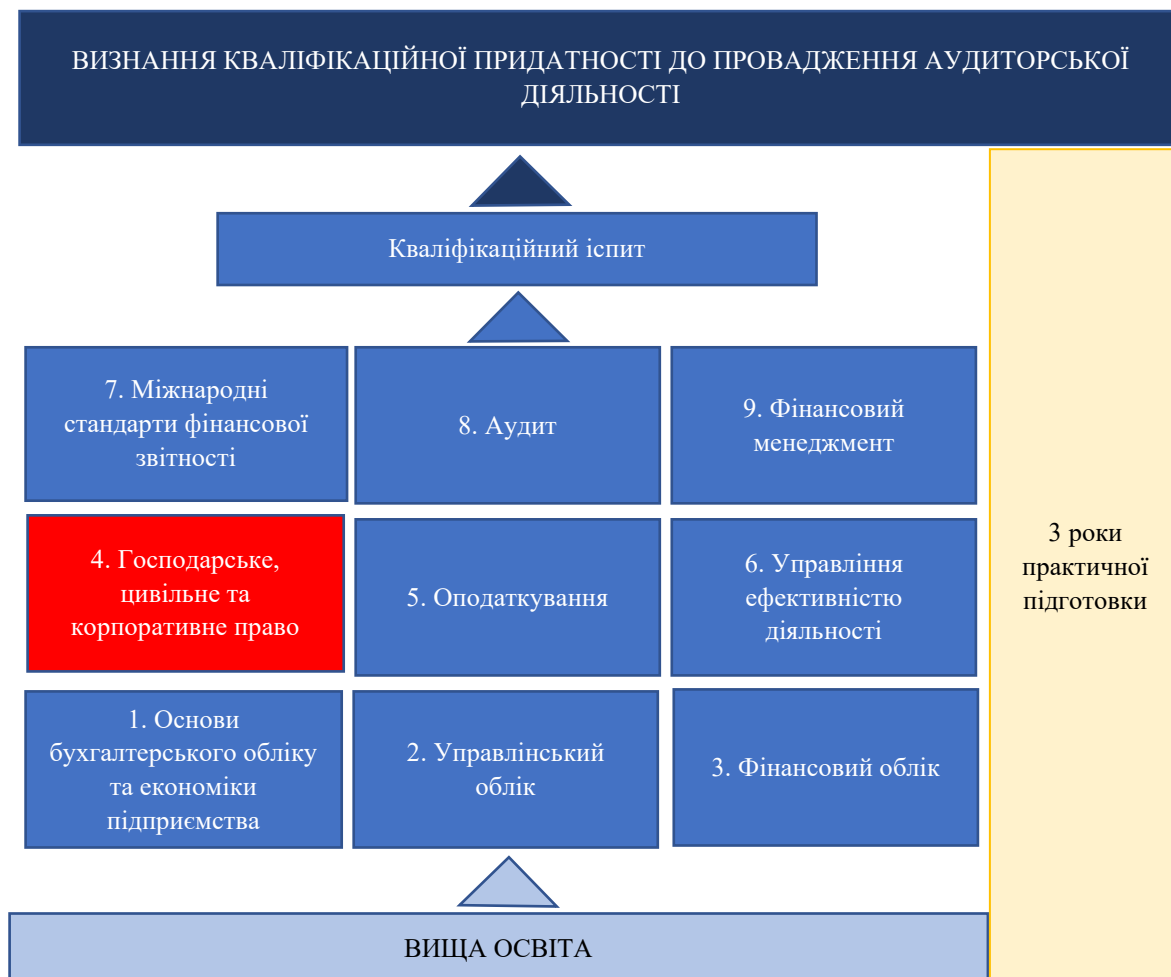

Схема 2. Визнання кваліфікаційної придатності до провадження аудиторської діяльності

ДОДАТОК

Перелік нормативно-правових актів, знання яких оцінюватимуться під час складання іспиту в межах питань, що містяться в деталізованій програмі:

1. Конституція України
2. Цивільний кодекс України
3. Кодекс законів про працю України
4. Кодекс України з процедур банкрутства
5. Господарський процесуальний кодекс України
6. Закон України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб»
7. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»
8. Закон України «Про акціонерні товариства»
9. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»
10. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків»
11. Закону України «Про управління об'єктами державної власності»
12. Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»
13. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
14. Закон України «Про Конституційний Суд України»
15. Закон України «Про судоустрій і статус суддів»
16. Закон України «Про запобігання корупції»
17. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».